

ELENCHUS TRACTATUUM

DISPUTATIONUM AC SECTIONUM

HUJUS VOLUMINIS.

TRACTATUS PRIMUS.

DE ULTIMO FINE HOMINIS.

<i>Proœmium operis totius.</i>	pag. XIII	5. <i>Utrum necesse sit hominem semper operari propter finem ultimum simpliciter a se intentum.</i>	35
DISPUTATIO I.			
DE CAUSALITATE FINIS RESPECTU HUMANÆ VOLUNTATIS, COMPLECTENS SECTIONES SEX.			
1. <i>In quo consistat causalitas finis respectu humanæ voluntatis.</i>	1	6. <i>Utrum omnes actiones hominis sint propter ultimum finem simpliciter saltem ex inclinatione.</i>	37
2. <i>Utrum causalitas finis in voluntate nostra sit tantum respectu mediolorum, vel etiam respectu ipsius finis.</i>	4	DISPUTATIO IV.	
3. <i>Utrum finis exerceat causalitatem suam sub ratione boni cogniti.</i>	6	DE BEATITUDINE IN COMMUNI, AN SIT, ET QUID SIT, COMPREHENDENS SECTIONES TRES.	
4. <i>Sub qua ratione boni moveat finis, et consequenter an media participant causalitatem finis.</i>	7	1. <i>Quæ sit communis ratio Beatitudinis, et propria hujus vocis significatio.</i>	39
5. <i>Quomodo se habeat finis ad objectum adæquatam voluntatis.</i>	10	2. <i>Utrum ostendi possit beatitudinem esse possibilem homini, aut de facto futuram esse.</i>	41
6. <i>Quotuplex sit finis.</i>	12	3. <i>Quotuplex sit Beatitudo.</i>	43
DISPUTATIO II.			
DE ACTIONIBUS VOLUNTATIS, QUÆ SUNT PROPTER FINEM, COMPLECTENS SECTIONES QUATUOR.			
1. <i>Utrum omnes actus liberi voluntatis humanæ sint propter finem.</i>	16	DISPUTATIO V.	
2. <i>Utrum actus voluntatis necessarii sint propter finem, et consequenter an sint proprie actus humani.</i>	18	DE OBJECTO HUMANÆ BEATITUDINIS, COHIBENS SECTIONES TRES.	
3. <i>Utrum voluntas operetur propter finem in actionibus, quæ ab ipsa non procedunt.</i>	22	1. <i>Utrum omnes creaturæ sine Deo possint esse sufficiens objectum humanæ Beatitudinis.</i>	46
4. <i>Quot modis contingat voluntatem humanam operari propter finem.</i>	24	2. <i>Utrum solus Deus sine consortio alicujus creaturæ sit sufficiens objectum humanæ beatitudinis.</i>	48
DISPUTATIO III.			
DE ULTIMO FINE HOMINIS IN COMMUNI, ET DE MODO OPERANDI PROPTER ILLUM, CONTINENS SECTIONES SEX.			
1. <i>Utrum necessarium sit constituere aliquem finem ultimum hominis, et actionum ejus.</i>	26	3. <i>Utrum Deus secundum totum, quod in se habet, vel secundum speciale attributum sit objectum humanæ Beatitudinis.</i>	51
2. <i>Utrum homo possit intendere suis actionibus duos ultimos fines particulares tantum.</i>	28	DISPUTATIO VI.	
3. <i>Utrum homo possit intendere duos ultimos fines simpliciter, et positive ac propter illos operari.</i>	30	DE ESSENTIA FORMALIS BEATITUDINIS QUOAD GENUS, ET SUBSTANTIAM EJUS, ET PERFECTIONEM, QUAM PONIT IN ESSENTIA ANIMÆ, CONTINENS SECTIONES TRES.	
4. <i>Utrum possit aliquis simul intendere duos fines ultimos, unum simpliciter, alterum secundum quid.</i>	34	1. <i>Utrum beatitudo nostra sit ipse Deus, ut illapsus, et unitus substantiæ animæ nostræ: aut quam perfectionem in illa ponat.</i>	57
		2. <i>Utrum formalis beatitudo sit operatio creata afficiens immediate animæ potentiam.</i>	63
		3. <i>Utrum beatitudo sit una simplex operatio animæ intellectivæ, vel plurium collectio.</i>	66
		DISPUTATIO VII.	
		DE SPECIFICA OPERATIONE, ET PROXIMA POTENTIA, IN QUÀ SUPERNATURALIS BEATITUDO CONSTITUENDA EST, CONTINENS SECTIONES DUAS.	
		1. <i>Utrum beatitudo formalis essentialiter sit actus intellectus, vel voluntatis.</i>	70

2. *In quo actu consistat beatitudo essentialis imperfecta, quæ in hac vita haberi potest.* 89

DISPUTATIO VIII.

DE PERFECTIONIBUS INTELLECTUS BEATI PRÆTER VISIONEM BEATAM, CONTINENS SECTIONES QUATUOR.

1. *Utrum præter beatam visionem detur Beatis alia cognitio, vel supernaturalis scientia.* 94
2. *Utrum in beatitudine perseverent, vel denuo infundantur scientiæ naturales et acquisibiles.* 98
3. *Utrum in Beatis possit error, vel ignorantia reperiri.* 99
4. *Utrum ad Beatitudinem requiratur comprehensio.* 101

DISPUTATIO IX.

DE PERFECTIONE VOLUNTATIS BEATÆ, UT VERSATUR CIRCA DEUM, CONTINENS SECTIONES TRES.

1. *Utrum voluntas Beati necessario amet illum amore charitatis et benevolentiae.* 104
2. *Utrum beatus necessario amet suam beatitudinem supernaturalem quam possidet et qua fruatur.* 110
3. *Quale sit gaudium, quod Beati habent in Deo, et de Deo clare viso, qualisve sit fruitio.* 112

DISPUTATIO X.

DE ALIIS PERFECTIONIBUS VOLUNTATIS BEATI, CONTINENS SECTIONES DUAS.

1. *Utrum voluntas Beati ex vi beatitudinis ita sit in bono confirmata, ut facta sit impeccabilis.* 116
2. *Quibus virtutibus ornatur voluntas Beatorum.* 123
3. *Utrum voluntas Beati necessario habeat complementum omnium desideriorum suorum.* 125

DISPUTATIO XI.

DE DOTIBUS, AUREOLIS, ET FRUCTIBUS ANIMÆ BEATÆ, COMPLECTENS SECTIONES TRES.

1. *Utrum sint aliquæ dotes in anima beata, et quid, et quot sint.* 127
2. *Utrum in Beatis sit aliqua beatitudo accidentalis.* 129

TRACTATUS SECUNDUS.

DE VOLUNTARIO ET INVOLUNTARIO IN GENERE, DEQUE ACTIBUS VOLUNTARIIS IN SPECIALI.

Proæmium. 157

DISPUTATIO I.

DE VOLUNTARIO ET LIBERO, EORUMQUE COMPARATIONE, COMPLECTENS SECTIONES SEX.

1. *Quid sit aliquid esse voluntarium.* 159
2. *Utrum in actibus humanis reperiatur liberum excludens necessitatem.* 162
3. *Quid sit esse liberum in humanis actibus, et quo pacto a perfecto voluntario distinguatur.* 168
4. *Quotuplex sit voluntarium.* 174

3. *De aureolis et fructibus quid, et quot sint, et quomodo inter se distinguantur.* 132

DISPUTATIO XII.

DE INEQUALITATE BEATITUDINIS, REMITTITUR AD LIBRUM II DE ATTRIBUTIS DEI.

DISPUTATIO XIII.

DE SUBJECTO, SEU STATU, IN QUO HOMO POSSIT CONSEQUI SUPERNATURALEM BEATITUDINEM, CONTINENS DUAS SECTIONES.

1. *Utrum anima ante resurrectionem hominis consequatur beatitudinem perfectam.* 133
2. *Utrum eadem beatitudo supernaturalis futura sit animabus iterum corporibus unitis.* 136

DISPUTATIO XIV.

DE IMMUTABILITATE ET PERPETUITATE BEATITUDINIS, CONTINENS SECTIONES TRES.

1. *Utrum felicitas supernaturalis Sanctorum futura sit perpetua.* 138
2. *Utrum beatitudo sit natura sua incorruptibilis et perpetua.* 140
3. *Utrum de ratione beatitudinis sit, ut de facto perpetuo duret.* 142

DISPUTATIO XV.

DE HIS, QUÆ AD NATURALEM BEATITUDINEM PERTINENT, CONTINENS SECTIONES DUAS.

1. *In quo consistat proprie beatitudo naturalis.* 144
2. *Quomodo possit homo beatitudinem naturalem acquirere.* 146

DISPUTATIO XVI.

DE APPETITU BEATITUDINIS, CONTINENS TRES SECTIONES.

1. *Utrum homo appetitu innato appetat beatitudinem naturalem in particulari, et in communi.* 149
2. *Utrum prædicto appetitu appetat supernaturalem.* 151
3. *Utrum appetitu elicito eam possit appetere.* 154

3. *Utrum Deus possit inferre violentiam rebus creatis.* 188
4. *Utrum Deus possit necessitatem, aut violentiam create voluntatis inferre in seipsa.* 190
5. *Utrum Deus possit inferre coercionem voluntati in seipsa.* 195
6. *Utrum possit homo, seu voluntas humana simpliciter cogi ad actus aliarum potentiarum quæ subduntur imperio voluntatis.* 198
2. *Utrum voluntas et intentio versentur aliquo modo circa media.* 244
3. *Utrum voluntas et intentio sint actus liberi, an necessarii.* 244
4. *Utrum ad actum voluntatis sit necessaria cognitio.* 245
5. *Qualis esse debeat prædicta cognitio.* 246
6. *In quo genere causæ concurrat cognitio ad actum voluntatis: et an intellectus moveat voluntatem quoad exercitium, vel quoad specificationem.* 248
7. *A quo moveatur voluntas quoad exercitium in actu circa finem.* 249

DISPUTATIO III.

DE VOLUNTARIO MIXTO CUM METU, VEL CONCUPISCENTIA, COMPLECTENS SECTIONES QUATUOR.

1. *Utrum quæ ex solo metu fiunt, sint voluntaria simpliciter ratione ipsius metus.* 201
2. *Utrum quæ ex solo metu fiunt, sint saltem involuntaria secundum quid ratione ipsius metus.* 203
3. *Utrum concupiscentia augeat voluntarium.* 205
4. *Utrum concupiscentia causet aliquo modo involuntarium.* 209

DISPUTATIO IV.

DE IGNORANTIA UTRUM CAUSET VOLUNTARIUM, AUT INVOLUNTARIUM, COMPREHENDENS TRES SECTIONES.

1. *Utrum recte dividatur ignorantia in antecedentem, concomitantem, et consequentem, et quo sensu.* 211
2. *Utrum et quæ ignorantia causet voluntarium, vel involuntarium.* 217
3. *Utrum actualis inconsideratio faciat non voluntarium actum quoad conditionem ignoratam.* 223

DISPUTATIO V.

DE CIRCUMSTANTIIS, SEU ACCIDENTIBUS HUMANORUM ACTUUM, CONTINENS TRES SECTIONES.

1. *Utrum sint aliquæ circumstantiæ actus humani interne et externe.* 233
2. *Quot sint circumstantiæ humanorum actuum.* 238
3. *Quid necesse sit ut circumstantiæ afficiant actum moralem.* 240

DISPUTATIO VI.

DE VOLUNTATE ET INTENTIONE, ACTIBUSQUE INTELLECTUS PRÆVIIS, CONTINENS SECTIONES SEPTEM.

1. *De objectis, rationibus, et differentiis voluntatis, atque intentionis.* 242

TRACTATUS TERTIUS.

DE BONITATE ET MALITIA HUMANORUM ACTUUM.

DISPUTATIO I.

DE ACTU MORALI IN COMMUNI, QUIDQUE IN EO SIT MORALITAS, CONTINENS SECTIONES TRES.

1. *Quinam actus sint morales in homine.* 277
2. *Quid sit in actu morali ipsa moralitas.* 279
3. *Quid sit moralitas in cæteris rebus, quæ morales denominantur.* 286

DISPUTATIO II.

DE BONITATE ET MALITIA OBJECTIVA HUMANORUM ACTUUM, COMPREHENDENS SECTIONES TRES.

1. *Utrum in objectis actuum humanorum sit aliqua honestas, sive bonitas moralis objectiva.* 288
2. *Quid sit bonitas objectiva humanorum actuum.* 292

DISPUTATIO VII.

DE FRUITIONE, CONTINENS SECTIONES TRES.

1. *Utrum fruitio sit actus voluntatis.* 251
2. *Quodnam sit fruitio objectum.* 253
3. *Quomodo gaudium ab amore distinguatur.* 255

DISPUTATIO VIII.

DE ELECTIONE, ET CONSENSU, AC DE COGNITIONE PRÆVIA AD TALEM ACTUM, CONTINENS SECTIONES QUINQUE.

1. *Quid sit electio, quod ejus objectum, et cuius potentia sit actus.* 256
2. *Utrum consensus sit actus voluntatis ab electione distinctus.* 257
3. *Quomodo distinguantur electio, et consensus ab intentione finis, et simul quomodo versentur circa finem.* 258
4. *Utrum actus electionis sit liber.* 262
5. *De cognitione necessaria ad electionem.* 264

DISPUTATIO IX.

DE USU ET IMPERIO, CONTINENS SECTIONES TRES.

1. *Quid sit usus, et quod ejus objectum.* 266
2. *Utrum usus sit actus ab electione distinctus.* 267
3. *Quæ cognitio antecedit usum, et simul quid sit imperium, et ut distinguatur ab usu.* 268

DISPUTATIO X.

DE ACTIBUS IMPERATIS A VOLUNTATE IN COMMUNI, IN TRES SECTIONES DISTRIBUTA.

1. *Utrum actus voluntatis, et rationis imperentur.* 271
2. *Utrum actus appetitus sensitivi imperentur.* 272
3. *Utrum imperium, et actus imperatus sint unus actus.* 273

3. *Utrum actus humani sumant honestatem ex objecto, fine, et circumstantia et quotuplex illa sit.* 297

DISPUTATIO III.

DE FORMALI BONITATE ACTUS INTERIORIS VOLUNTATIS IN COMMUNI, CONTINENS SECTIONES QUATUOR.

1. *Utrum possit esse in voluntate hominis actus aliquis moraliter bonus absolute, et simpliciter.* 305
2. *Utrum actus interior voluntatis sit formaliter bonus, vel tantum casualiter ab actu externo.* 307
3. *Quid sit bonitas formalis, et moralis in actu interno.* 310
4. *Quotuplex sit bonitas in actu interiori voluntatis.* 316

DISPUTATIO IV.

DE BONITATE ACTUS INTERIORIS EX OBJECTO, COMPLECTENS SECTIONES QUATUOR.

1. *Utrum actus interior sumat suam bonitatem ex objecto.* 319
2. *Utrum hæc bonitas quæ sumitur ex objecto sit prima, et essentialis, atque entitativa differentia interioris actus voluntatis.* 323
3. *Utrum idem actus voluntatis possit habere plures bonitates specificè diversas ex proximo objecto.* 329
4. *Utrum actus voluntatis habeat unam bonitatem in ordine ad plura objecta materialia.* 333

DISPUTATIO V.

DE BONITATE ACTUS INTERIORIS EX CIRCUMSTANTIIS, CONTINENS SECTIONES TRES.

1. *Utrum actus interior, ut sit simpliciter bonus requirat bonitatem aliquam ex circumstantiis.* 335
2. *Quomodo in voluntate esse debeant circumstantiæ objectivæ, ut conferant bonitatem actui interiori, et qualis sit illa bonitas.* 337
3. *Quomodo circumstantiæ actus interioris, quæ immediate ipsum afficiunt, debeant esse voluntariæ, ut dent bonitatem, et quæ sit talis bonitas.* 343

DISPUTATIO VI.

DE BONITATE ACTUS INTERIORIS EX FINE, CONTINENS SECTIONES QUINQUE.

1. *Utrum bonus finis nec necessarius, ut actus voluntatis sit bonus.* 354
2. *Qualis sit bonitas, quam actus puræ electionis habet ex fine honesto.* 357
3. *Utrum actus ex objecto bonus possit habere bonitatem aliquam ex fine extrinseco.* 361
4. *Quid sit bonitas accidentaliter ex fine in actu interno voluntatis.* 365
5. *Qualis relatio in finem requiratur ad prædictam bonitatem.* 368

DISPUTATIO VII.

DE MALITIA, COMPLECTENS SECTIONES DECEM.

1. *Utrum sit aliquis actus voluntatis ex natura sua malus, exclusa etiam extrinseca prohibitione.* 371
2. *Utrum malitia interioris actus voluntatis proxime sit in ipso actu.* 376
3. *Utrum malitia actus interni sit aliquis modus realis positivus et physicus in ipso.* 379
4. *Utrum malitia moralis actus voluntatis præter en-*

titatem ejus addat rationem moralem positivam, vel tantum negativam. 384

5. *Utrum malitia actus voluntatis dicat privationem rectitudinis, seu honestatis debitæ.* 386
6. *Utrum malitia moralis sit sola ipsa negatio, vel privatio, vel includat etiam entitatem positivam ipsius actus.* 391
7. *Utrum actus malus sumat unitatem et distinctionem specificam ex objecto.* 394
8. *Utrum actus voluntatis accipiat malitiam ex circumstantiis, et quomodo.* 396
9. *Utrum actus voluntatis sumat malitiam ex fine.* 399
10. *Utrum sit aliqua malitia voluntatis in sola carentia actus, et quid sit illa.* 400

DISPUTATIO VIII.

DE DIVISIONE ACTUS VOLUNTATIS IN BONUM ET MALUM, ET MEMBRORUM COMPARATIONE ET REPUGNANTIA, CONTINENS SECTIONES TRES.

1. *Utrum idem actus voluntatis possit simul habere bonitatem et malitiam.* 401
2. *Utrum habere illas possit successive.* 411
3. *Divisio actus voluntatis in bonum et malum sit essentialis, necne.* 414

DISPUTATIO IX.

DE INDIFFERENTIA ACTUUM VOLUNTATIS, ET SUFFICIENTIA DIVISIONIS IN BONUM ET MALUM, CONTINENS SECTIONES TRES.

1. *Utrum detur actus voluntatis indifferens secundum suam essentiam vel speciem.* 415
2. *Utrum detur voluntatis actus supernaturalis indifferens secundum suam speciem.* 417
3. *Utrum detur actus voluntatis indifferens in individuo.* 420

DISPUTATIO X.

DE BONITATE ET MALITIA FORMALI EXTERNORUM ACTUUM HUMANORUM, COMPLECTENS SECTIONES DUAS.

1. *Utrum actus externus humanus sit bonus vel malus solum per denominationem ab interno, ideoque nullam ei addat bonitatem vel malitiam.* 424
2. *Quid conferant actus externi ad bonos, vel malos mores hominum.* 428

DISPUTATIO XI.

DE PRIMA SEU REMOTA REGULA BONITATIS, VEL MALITIE HUMANORUM ACTUUM, QUÆ EST VOLUNTAS DEI, SEU LEX ÆTERNA, CONTINENS SECTIONES TRES.

1. *Quibus modis possit humana voluntas esse conformis, vel difformis divinæ.* 430
2. *Utrum voluntas humana, ut sit recta, conformari debeat divinæ disponenti de actibus ipsius voluntatis humanæ.* 432
3. *Utrum humana voluntas debeat conformari divinæ volenti alia objecta extra actus ipsius voluntatis.* 434

DISPUTATIO XII.

DE PROXIMA REGULA BONITATIS ET MALITIE HUMANORUM ACTUUM, QUÆ EST RECTA RATIO, SEU CONSCIENTIA, CONTINENS SECTIONES SEPTEM.

1. *Quid sit conscientia.* 437

2. *Quotuplex sit conscientia.* 439
3. *Quænam conscientia sufficiat ad recte operandum.* 442
4. *Quod iudicium conscientie sufficiat ad inducendam obligationem homini, ut operetur, vel omittat, præsertim si erret conscientia.* 443
5. *Quando possit homo licite operari cum conscientia dubia.* 447
6. *Quomodo sit utendum conscientia opinante, seu probabili ad recte operandum.* 450
7. *Quomodo sit utendum conscientia scrupulosa ad honestam actionem.* 452

TRACTATUS QUARTUS.

DE ACTIBUS, QUI VOCANTUR PASSIONES, TUM ETIAM DE HABITIBUS, PRÆSERTIM STUDIOIS, AG VITIOSIS.

DISPUTATIO I.

DE PASSIONIBUS, CONTINENS DUODECIM SECTIONES.

1. *Quid passio anime, et in quo subjecto detur.* 456
2. *De bonitate et malitia passionum.* 457
3. *De generali divisione, et differentia actuum appetitus, sive passionum.* 458
4. *Utrum amor sit in appetitu sensitivo, et quas causas et effectus habeat.* 459
5. *Quid sit cupiditas, seu concupiscentia, et qualis sit divisio amoris in concupiscentiæ et amicitie.* 461
6. *Quid sit delectatio, et quomodo ab aliis passionibus differat.* 463
7. *De odio, fuga et tristitia.* 464
8. *Quid sit spes, et quod habeat contrarium.* 467
9. *Quid sit audacia, et quomodo ad alias passiones comparetur.* 469
10. *Quid sit timor.* 470
11. *Quid sit ira, et quodnam contrarium habeat.* 472
12. *De sufficientia divisionis passionum, et earum comparatione.* 474

DISPUTATIO II.

DE HABITIBUS IN COMMUNI, REMITTITUR AD DISPUTATIONEM XLIV METAPHYSICÆ.

DISPUTATIO III.

DE EO GENERE HABITUUM QUI DICUNTUR VIRTUTES, CONTINENS SECTIONES DECEM.

1. *Utrum aliquis habitus sit essentialiter virtus.* 478
2. *Quomodo dividatur virtus in intellectualem et moralem.* 480
3. *De divisione virtutis intellectualis.* 482
4. *Qualis sit distinctio inter virtutes morales.* 484
5. *De aliis divisionibus, seu potius denominationibus virtutum, præcipue Cardinalium et Theologicarum.* 487
6. *Utrum de ratione virtutis sit in medio consistere.* 489
7. *In quo subjecto sint virtutes.* 492
8. *Quam efficientem causam habeant virtutes.* 496
9. *An una virtus sine alia generari possit, et esse, et consequenter an sint connexæ.* 496
10. *De augmento, diminutione et corruptione virtutum.* 502

DISPUTATIO IV.

DE HABITIBUS PRAVIS, SEU VITIIS, COMPLECTENS SECTIONES DUAS.

1. *Quæ sit ratio et essentia habitus vitii.* 504
2. *De causis vitiosorum habituum.* 509

TRACTATUS QUINTUS.

DE VITIIS ET PECCATIS.

Proœmium. 513

DISPUTATIO I.

DE ESSENTIA ET GRAVITATE PECCATI, CONTINENS SECTIONES DUAS.

1. *Quid sit actuale peccatum.* 515
2. *Quid sit gravitas et quantitas peccati, et unde sumatur.* 517

DISPUTATIO II.

DE PECCATO MORTALI ET VENIALI, CONTINENS SECTIONES OCTO.

1. *An sit aliquod peccatum mortale, et quæ sit ejus gravitas.* 519
2. *An deformitas proprie constituens peccatum mortale sit distincta ab illa, quam actus habet ex objecto.* 521